

کاهش حقوق شهروندی مسلمانان هند/ فشارها موجب رشد افراط‌گرایی می‌شود

سرباز روح الله رضوی، کارشناس مسائل شبه قاره گفت: نتیجه اقدامات دولت هند در کاهش حقوق شهروندی مسلمانان و فشارهای سیاسی و اجتماعی، تولد تفکرات افراطی مانند داعش است.

سرباز روح الله رضوی، کارشناس مسائل شبه قاره گفت: نتیجه اقدامات دولت هند در کاهش حقوق شهروندی مسلمانان و فشارهای سیاسی و اجتماعی، تولد تفکرات افراطی مانند داعش است.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه-سارا فرجی: چندی پیش ترامپ، رئیس جمهور آمریکا به هند سفر کرد و همزمان با این سفر اتفاقاتی در سراسر هند رخ داد که در آن هندوهای راست گرای افراطی اقدامات خشونت طلبانه و جنایت آمیزی علیه مسلمانان این کشور نظیر به آتش کشیدن مساجد، زنده زنده سوزاندن مسلمانان در خانه هایشان، کشتاندن مسلمانان به خیابان ها و ضرب و شتم شدید آنها انجام دادند. پس از آن رسانه های مختلف دنیا نسبت به این جنایت و اقدامات واکنش نشان دادند و این موضوع به سرعت در سراسر دنیا مطرح شد؛ چند روز پیش هم رهبر معظم انقلاب اسلامی نسبت به این جنایات واکنش نشان دادند و فرمودند: «قلب مسلمانان جهان از کشتار مسلمانان در هند جریحه دار است. دولت هند باید در مقابل هندوهای افراطی و احزاب طرفدار آنها بایستد و با توقف کشتار مسلمانان، از انزوای خود در جهان اسلام جلوگیری کند.»

به همین بهانه تصمیم گرفتیم درباره چند و چون این وقایع با سرباز روح الله رضوی، کارشناس و تحلیلگر مسائل شبه قاره و هند گفتگو کنیم و جزئیات بیشتر در این باره را از او جویا شویم؛

***در ابتدا بفرمائید جرقه این اعتراضات و جنایات علیه مسلمانان از کجا شروع شد؟**

دولت هند قانونی را در ۱۲ دسامبر سال ۲۰۱۹ تصویب کرد تحت عنوان بازنگری در تابعیت هند و این قانون به نوعی بازنگری قانونی بود که در سال ۶۰ میلادی به تصویب رسیده بود. این قانون درباره کسانی بود که حق دارند تابعیت و شهروندی هندوستان را داشته باشند. قانون جدید در خصوص اتباع سه کشور همجوار هندوستان بنگلادش، پاکستان و افغانستان بود به این معنی که این اتباع در صورتی که به عنوان مهاجرین غیرقانونی در هند حضور دارند با دارا بودن شرایطی می توانند تابعیت و شهروندی هندوستان را بگیرند. یکی از مهم ترین فاکتورها و شرایط این بود که اتباع نباید مسلمان باشند، به بیان دیگر غیرمسلمان های این سه کشور در صورتی که در هند بودند و یک سری شرایط را داشتند می توانستند تابعیت هندی بگیرند.

***چرا ادبیات چنین قانونی اینقدر نسبت به مسلمانان تبعیض آمیز است؟**

ابتدا این قانون لایحه بود که نزد دو مجلس هند (مجلسین هند) ارسال شد و به تصویب رسید و در نهایت هم ریاست جمهوری ۱۲ دسامبر ۲۰۱۹ پای این لایحه را امضا کرد. بنابراین حامیان و تصویب کنندگان این قانون اعضای خود دولت بودند. حرفشان هم این بود که این سه کشور، کشور مسلمان هستند، پس مسلمانان مهاجر غیرقانونی در هند به کشور خودشان برگردند چرا هندوستان که کشور غیرمسلمان است به این افراد تابعیت دهد؟

***واکنش مسلمانان هند بعد از تصویب این قانون چه بود؟**

این قانون در هند تحت عنوان CAA شناخته شد و مسلمانان پس از تصویب آن شروع به اعتراض کردند. دلیل اعتراضشان هم این بود که خطاب به حامیان و تصویب کنندگان قانون می گفتند با تصویب CAA راه بسیاری از غیرمسلمانان را به هند باز می کنید، اما اگر یک مسلمان سلب تابعیت شود دیگر نمی تواند برگردد. همزمان با این قانون، قانون دیگری هم به شکل نمونه ای در یکی از ایالت ها به نام آسام اجرا شد و دولت گفت که می خواهد پس از اجرای نمونه ای قراراست این قانون در کل کشور اجرا شود و آن قانون هم «قانون احراز هویت ملی هندی ها» بود.

دولت هندوستان می خواست با اجرای این طرح هندی ها را از بنگلادشی ها که غیرقانونی به آن ایالت آمده بودند جدا کند

در آسام که این قانون به صورت نمونه ای اجرا شد این طور بود که این ایالت همجوار بنگلادش بود و در طول این سال ها بسیاری از بنگلادش به صورت غیرقانونی به این ایالت آمده بودند و حالا دولت هندوستان می خواست با اجرای این طرح هندی ها را از بنگلادشی ها که غیرقانونی به آن ایالت آمده بودند جدا کند. البته این قانون از سال ۲۰۱۲ کلید خورده بود از طرفی آسام ۳۳ میلیون جمعیت دارد، پس غربال گری این جمعیت کار ساده ای نیست. مبنای غربال گری شان هم این بود که اگر فرد از سال ۱۹۷۱ در اینجا ساکن بوده برای این ایالت است، اما اگر کسی نتواند ثابت کند که از آن سال اینجا بوده احراز هویتش رد می شد. چنین فرایندی بسیار سخت و پیچیده و کلی مشکل پیدا شد. در نهایت نتوانستند این کار را به سرانجام برسانند تا اینکه در سال ۲۰۱۹ بعد از تصویب CAA نتیجه غربالگری ایالت آسام هم اعلام شد و گفتند حدود یک میلیون و نهصد هزار نفر از ۳۳ میلیون نفر هویت هندی ندارند و احراز هویتشان رد شد. از این تعداد که احراز هویتشان رد شد تعداد زیادی شأن مسلمان بودند چون ایالت آسام جمعیت قابل توجهی مسلمان دارد. حالا اگر این دو ماجرا را به هم ربط دهیم می بینیم که با تصویب CAA مشکل غیرمسلمانانی که در غربال گری احراز هویتشان رد شده بود حل شد و می توانستند تابعیت هندی بگیرند و به این ترتیب عملاً مسلمانان بیرون رانده شدند.

*پس این دو ماجرا کاملاً نشان می دهد که با برنامه ریزی خاصی سیاستی ضد مسلمانان در هند حاکم شده و ادامه هم خواهد داشت؟

بله دقیقاً همینطور است. این اتفاقاتی که امروز در هند شاهد آن هستیم همگی شعارهای انتخاباتی حزب حاکم بوده است. در سال ۲۰۱۴ که حزب BJP که در انتخابات شرکت کرده بود گفته بود که می خواهد چنین کارهایی انجام دهد. منتها متأسفانه ما در ایران خیلی دیر متوجه این اتفاقات شدیم. به بیان دیگر اینکه چنین اتفاقاتی قرار بود بیفتد کاملاً روشن بود ولی در این ۶ ماه اخیر این قصه سرعت گرفت.

اتفاقاتی که امروز در هند شاهد آن هستیم همگی شعارهای انتخاباتی حزب حاکم بوده است، دولت هند اعلام کرده که می خواهد تا سال ۲۰۲۴ که پایان دوره دوم حزب حاکم است این غربال گری را در کل هند اجرا کند و این به این معناست که هویت تمام مسلمانان هند به خطر افتاده است

دلیلش هم این است که دولت هند اعلام کرده که می خواهد تا سال ۲۰۲۴ که پایان دوره دوم حزب حاکم است این غربال گری را در کل هند اجرا کند و این به این معناست که هویت تمام مسلمانان هند به خطر افتاده است چون معلوم نیست تکلیف آنان چه می شود. مثلاً دولت بنگلادش که با آسام همجوار است می گوید من اصلاً این قانون را قبول ندارم. خیلی از کشورهای دیگر هم موافق نیستند، چون این قانونی است که هند برای خودش اجرا می کند ولی بقیه کشورها خودشان را به این قانون متعهد نمی دانند.

*با توجه به اینکه این قصه سر دراز دارد و مدتهاست که وجود دارد چرا الان توجهات به این موضوع جلب شده و رسانه ها سراغ آن رفتند؟

متأسفانه یک نقد خیلی جدی که به فضای رسانه ای کشور وجود دارد این است که در شرایطی که تمام رسانه های دنیا نظرشان به این اتفاق در هند جلب شده و مقالات و اخبار زیادی در این باره نوشته شده رسانه های کشور ما در یک چهل نسبت به این موضوع به سر می برند. یکی از دلایلی هم این است که رسانه های ما عمدتاً غرب گرا هستند و اخبار غرب برایشان موضوعیت دارد.

چیزهایی که امروز در هند می بینیم فقط مربوط به این روزها نیست، از سال ۲۰۱۴ که حزب BJP سرکار آمد این حملات به صورت سازمان یافته وجود داشته و ما شاهد آن بودیم. بعد از تصویب CAA هم حملات و تظاهرات بیشتر و شدیدتر شد و ده ها مسلمان کشته شدند. البته معترضین به این قانون همه مسلمان نبودند، بسیاری از هندوها و بخشی از بدنه مردم هند هم به خاطر تصویب این قانون تبعیض آمیز دست به اعتراض زدند چون همه هندوها که افراطی نیستند، بلکه یک جریانی از هندوهای افراطی هستند که از مذهب برای مقاصد راست گرایانه و افراطی خودش استفاده می کنند. اصل این تظاهرات هم از حدود دو هفته پیش در شهر دهلی شروع شد که در آن زنان مسلمان دست به تظاهرات مسالمت آمیز به منظور اعتراض به این قانون زدند، اما یکی از این گروه های راست گرا اولتیماتوم می دهد و تهدید می کند و پس از آن جریان های خشونت آمیز آغاز می شود.

نکته دیگر اینکه در وهله اول بسیاری از خشونت ها، درگیری ها و ضرب و شتم ها توسط پلیس که مسئول کنترل اوضاع است، صورت گرفته است و به دنبال آن گروه های راست گرا هم حمله کردند و بسیاری از مساجد و مدارس و مراکز دینی را تخریب کردند و آتش زدند. پیش از این هم بسیاری از دانشجویان دانشگاه های هندی و افراد چپی هم به

تصویب این قانون اعتراض کرده بودند.

*واکنش دولت هندوستان به این حملات و تظاهرات چیست؟ با توجه به اینکه سرچشمه مشکلات از تصویب قانونی که خودش تصویب کرده نشأت می گیرد.

دولت در این میان پمپاژ کننده نفرت است، چون با تصمیم دولت چنین اتفاقاتی افتاده است. برای رفع خشونت پلیس را وارد معرکه می کند تا شرایط را کنترل کنند، اما نکته این است که تنش از تصویب قانون دولت آغاز شده است.

*این اتفاق در شرایطی می افتد که ما شاهد اتفاقات سیاسی مثل سفر ترامپ به هند هم بوده ایم. چه ارتباطی میان این دو اتفاق وجود دارد؟

اتفاقاً این درگیری ها همزمان با ورود ترامپ به هندوستان بود و آنقدر این درگیری ها جدی بود که تا حد زیادی سفر ترامپ به حاشیه رفت. این در حالی است که مسئولین سیاسی هند خیلی هم روی این سفر حساب باز کرده بودند و بزرگترین استقبال تاریخ از ترامپ هم صورت گرفت؛ حدود ۱۱۰ هزار نفر در ورزشگاه احمدآباد جمع شدند و به استقبال ترامپ رفتند. این ۱۱۰ هزار نفر که برای ترامپ هورا کشیدند واقعیت هند امروز هستند؛ هند امروز بخشی از بدنه اش ضد مسلمان شده است و گرایش های افراطی پیدا کرده است. پشت این گروه های افراطی به دولت و حزب حاکم گرم است، چون دولت هند اگر بخواهد اوضاع را کنترل کند، به راحتی کنترل می کند و از پس آن برمی آید و مشکلی ندارد، اما این یک سناریوی تکرار شده است.

*موضع ایران با توجه به اینکه همیشه حامی مسلمانان جهان بوده است را چگونه ارزیابی می کنید؟

ایران هیچ وقت مشکل جدی با هندوستان نداشته و همیشه به کشور هند نگاه احترام آمیز داشته و ما پیوندهای تاریخ و تمدنی وثیقی با هند داریم و این کشور شخصیت های قابل احترامی مثل گاندی داشته است، اما هیچکدام اینها دلیل نمی شود که ما چشممان را روی این واقعیت ها و جنایاتی که می افتد ببندیم. ایران باید از منظر خیرخواهانه و راهنمایی این موضوع را با هند طرح و موضوع را حل کند و باید هرچه زودتر جلوی چنین اتفاقاتی گرفته شود.

اتفاقاً اخیر آقای ظریف یک توثیق کردند که هندی ها را به شدت نسبت به موضع جمهوری اسلامی ایران متعجب کرد؛ توثیق بسیار درست و به جایی بود، ولی دست فرمانی که دولت هند دارد می رود خروجی اش تولد داعش است، چون تفکرات افراطی در بستر فشارهای سیاسی و اجتماعی به وجود می آیند و رشد می کنند. تحلیل هندی هایی که چنین رفتارهای خشونت آمیزی انجام می دهند این است که می گویند هندوستان ۲۰۰ میلیون مسلمان دارد که در مقابل ۸۰۰ میلیون غیرمسلمان هند قدرتی ندارند. دنیای بیرونی هم که تعلق خاطری به این مسلمانان ندارد؛ از طرفی هند، جمهوری اسلامی ایران را حامی مسلمانان نمی داند و فقط کشورهای عربی را مسلمان می داند که با کشورهای عربی هم قراردادهای مالی بزرگ و کلانی بسته که به این واسطه آنها هم کاری برای مسلمانان نمی کنند. ضمن اینکه باید در نظر بگیریم که هند با اینکه توسعه انسانی ندارد و کشور فقیری است ولی توسعه، رشد اقتصادی و قدرت نظامی دارد و با همین قدرت هم خیلی کارها می تواند بکند. الان هم هدفش این است که حقوق شهروندی مسلمانان را به حداقل تنزل دهد.

سارا فرجی